

Til Energistyrelsen

Sendt pr. e-mail til ens@ens.dk med kopi til Signe Grandt Adersen (sngs@ens.dk)

KL-høringssvar over forslag til ændring af affaldsaktørbekendtgørelsen og affaldsregisterbekendtgørelsen

KL har modtaget ovennævnte forslag i høring. Vi fremsender hermed bemærkninger til høringerne. Det har ikke været muligt for KL at foretage en politisk behandling af høringssvaret inden for høringsfristen. Derfor tages der forbehold for den efterfølgende politiske behandling af høringssvaret.

Bekendtgørelserne skal udmønte dele af lovforslag L 153 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet, der pt. behandles i Folketinget. Dvs. at lovforslaget endnu ikke er vedtaget, før bekendtgørelserne er sendt i høring, hvorfor der også tages forbehold for de ændringer, der eventuelt vil følge af vedtagelsen af L 153.

KL er overordnet enige i klimaplanens målsætninger, men finder, at det ikke er de rigtige virkemidler, der udmøntes med høringsmaterialet. Lovforslag og bekendtgørelser vil efter vores opfattelse begrænse genanvendelsen grundet blandt andet forbud mod sortering og behandling, markedspriser for virksomheder i kommunale ordninger frem for gebyr baseret på hvile-i sig-selv-princippet samt ringe rammebetingelser for offentligt-privat samarbejde.

De tidsmæssige aspekter for implementering af reguleringen

Set i lyset af de senest udstedte bekendtgørelser på området vil vi gøre opmærksom på, at kommunerne kun kan agere på lovfæstet regulering og skal have den nødvendige tid til implementering, herunder ændringer af regulativer, offentlig høring og gebyrfastsættelser etc., der før ikrafttrædelse skal behandles i kommunalbestyrelsen.

Dette skal der tages højde for ved udstedelsen af bekendtgørelserne og den bekendtgørelse, der kommer vedrørende genbrugsområder på genbrugspladser jf. høringsbrevet. Det er afgørende, at kommunerne får den nødvendige tid til at implementere ændringer i reguleringen, især når der er tale om så kompleks regulering som i dette tilfælde.

Kommunerne kan ikke agere på en forventet regulering. Dårlig implementering og grundlag herfor afstedkommer unødigt og fordyrende tids- og ressourceforbrug hos alle aktører. Det er ikke hensigtsmæssigt i en tid med fokus på at hente effektiviseringer på området.

Den nye lovgivning forventes at træde i kraft den 1. juli 2022 - dvs. midt i et gebyrår. Som KL opfatter det fremsendte, skal kommunerne allerede

Dato: 6. maj 2022

Sags ID: SAG-2022-01909
Dok. ID: 3209301

E-mail: ACH@kl.dk
Direkte: 3370 3411

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 6

fra 1. juli 2022 opkræve en markedspris i stedet for et gebyr for virksomhedernes deltagelse i ordninger. En pris, som der ikke er klarhed om, hvordan kommunen skal fastsætte, og som skal medtages i kommunens gebyrblad. KL finder det helt urealistisk og stærkt problematisk.

Bekendtgørelserne vedrører bl.a.

- Øgede valgmuligheder for virksomheder til at vælge affaldsindsamler
- Pligt til at opkræve markedspriser for visse kommunale indsamlingsordninger for erhverv og kommunal behandling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse.
- Nærmere regler om kommuners mulighed for at deltage i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse.
- Mulighed for dispensation til kommunalt ejerskab af automatiserede sorteringsanlæg til sortering af affald egnet til materialenyttiggørelse fra restaffald.
- Indførelse af et skærpet økonomisk tilsyn med affaldssektoren.

KL skal henvise til høringssvarene vedr. lovforslaget (L153). Lovforslaget og bekendtgørelserne vil ændre kommunernes rolle vedr. genanvendelse. KL kan se, at der er sket visse mindre ændringer, der delvist imødekommer kommunernes og KL's bekymringer fra høringen af lovforslaget til fremsættelsen af lovforslaget og udsendelsen af de to høringer gennem undtagelser og dispensationsmuligheder.

Generelt imødekommes kommunernes bekymringer og synspunkter dog ikke med de to bekendtgørelser, der nu er sendt i høring. Der lægges op til en meget kompliceret detailregulering, som vi er bekymret for kun vil afstedkomme bureaukrati, højere affaldsgebyrer og mere transport. Reguleringen vil efter vores opfattelse ikke understøtte ønsket om mere genanvendelse eller understøtte udvikling og innovation i sektoren.

Fritvalgsordninger og markedspriser

Det er fint med frit valg for virksomheder, men at indføre bureaukratiske modeller med pligt til markedspriser er uhensigtsmæssigt. Hvis kommunerne skal tilbyde indsamling fra erhverv fremover, skal det være samme ordning, som kommunerne har til borgerne til samme gebyr for tilsvarende mængder. Dette er netop virksomheder, som i art og mængde af affald svarer til husholdninger, der omfattes af det frie valg.

KL forudser, at ophævelsen af bestemmelserne om kommunale ordninger i blandt bolig og erhverv vil medføre misbrug (ulovlig brug) af borgernes ordninger, krydssubsidiering, øge behovet for tilsyn. Derudover får det konsekvenser de steder, hvor der er lavet moderne løsninger fx i form af nedgravede containere, da det kan betyde, at containere nu skal tilbage i baggårdene. Kommunens tiltag for at sikre klimadagsordenen ved at mindske trængsel, reducere CO2, mindske partikelforurening og gøre tætbyen til et godt sted at bo med rekreative frirum og biodiversitet risikerer at blive rullet tilbage.

Dato: 6. maj 2022

Sags ID: SAG-2022-01909
Dok. ID: 3209301

E-mail: ACH@kl.dk
Direkte: 3370 3411

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 6

Indføreres markedspriser for indsamling af erhvervsaffald, vil det forventeligt også medføre øget trafik og partikelforurening som følge af øget tung trafik i disse områder, til gene for borgerne. Hvis de små erhverv ikke tilbydes kommunal indsamling, er der stor risiko for, at de anvender borgernes affaldscontainere og dermed slipper for at betale. Så skal der etableres yderligere tilsyn og kontrol, med øgede omkostninger for virksomhederne til følge.

Formålet var netop også at gøre det nemt for små virksomheder at få sorteret og hentet deres affald – så genanvendeligt affald ikke ryger til forbrænding. Dette vil desværre ikke blive løst med de nye bestemmelser, hvis kommunernes muligheder bliver så bureaukratisk og ufleksibelt reguleret, som bekendtgørelsens kapitel 6 lægger op til.

Energistyrelsen har på Dakofa-webinar 3. maj i år oplyst, at der nok ikke skulle fastsættes en markedspris pr. virksomhed (selvom det vil være det korrekte, hvis forslaget skal udmøntes som fremlagt) – men nogle gennemsnitspriser. Markedsprisen er således ikke en markedspris. Det hænger ikke sammen, set i sammenhæng med det ressourceforbrug, der vil følge af at skulle fastlægge en bureaukratisk administrativt tung markedspris, uden klima- og miljøeffekt.

Virksomheder, der indhenter oplysninger om både kommunens såkaldte markedspris og fra en eller flere private aktører, vil forventeligt vælge den billigste løsning. Hvordan skal kommunen dække omkostningerne til at fastlægge en markedspris, som virksomheder har fravalgt – det skal vel ikke skattefinansieres? Og omvendt, hvis virksomheden tilvælger kommunens ordning, fordi den er billigst, har kommunen så ramt eller ikke ramt den såkaldte markedspris? I §55 til §58 beskrives Forsyningstilsynets nye tilsynsbestemmelser. Særligt problematisk er tilsynet med markedspriser, da rammerne for fastsættelse af disse ikke er beskrevet.

Det fremgår af §24, at kommunalbestyrelsen skal opgøre omkostninger og indtægter efter opdelingen i det kommunale budget- og regnskabssystem. Så vidt KL er orienteret, er systemet ikke tilrettet de nye bestemmelser, selv om KL længe har ønsket og appelleret til en revision af systemet.

KL indgår gerne i drøftelser om gebyrer og ordninger for erhverv, herunder om behovet for at kunne fastholde kommunale ordninger i områder med blandet bolig og erhverv og det meningsfulde i at fastholde en gebyrfinansiering for kommunal indsamling af husholdningslignende erhvervsaffald.

Som det fremgår, er det særdeles vanskeligt at finde en korrekt markedspris, og gebyret afspejler allerede i dag markedsprisen, da kommuner udbyder indkøb af spande, afsætning af det indsamlede affald og i de fleste kommuner også selve indsamlingen. KL vil derfor kraftigt opfordre til, at disse bestemmelser udgår af lovforslag og bekendtgørelsen.

Dato: 6. maj 2022

Sags ID: SAG-2022-01909
Dok. ID: 3209301

E-mail: ACH@kl.dk
Direkte: 3370 3411

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 6

Dato: 6. maj 2022

Sags ID: SAG-2022-01909
Dok. ID: 3209301

E-mail: ACH@kl.dk
Direkte: 3370 3411

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 6

Automatiserede sorteringsanlæg til sortering af affald egnet til materialenyttiggørelse fra restaffald

Med høringsudkastet gives mulighed for en meget tidsbegrænset dispensationsmulighed for, at kommunerne kan etablere restaffaldssorteringsanlæg. KL finder, at kommunerne generelt skal have mulighed for at udsortere genanvendeligt affald fra forbrændingseget affald og deponeringseget affald.

Der vil altid være fejlsorteringer i borgernes affald, hvorved hele potentialet i genanvendelige fraktioner ikke udnyttes. Sortering på restaffald vil derfor være en nødvendighed, for at kommunerne kan komme i mål med EU-målsætningerne. Den regulering, der er lagt op til, vil derfor modvirke mere genanvendelse.

Udsorteringsopgaver vil forventeligt ikke blive udbudt, da det medfører øgede udgifter og tilsvarende stigninger i gebyret (som klimaplanen ønsker at modvirke), mere transport og ingen sikkerhed for, at affaldet kommer tilbage til det kommunale anlæg. Stena og Vestforbrænding samarbejder aktuelt om at etablere verdens første forsøgsanlæg, der kan rense metaller ud af flyveaske. Tilsvarende projekter vil forventeligt ikke blive realiseret med den regulering, som lovforslaget lægger op til, da den foreslåede dispensationsmulighed er en bøvlet og administrativt tung vej at gå.

Kommunal behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse

Kommunernes muligheder for at bidrage til klimadagsordenen gøres besværlig. § 33 - § 36 udmønter det meget brede kommunale forbud mod aktivitet og undtagelsesbestemmelserne i den forbindelse.

KL ønsker i stedet, at offentligt/privat samarbejde stimuleres, og muligheden for at indgå i forsøgs- og udviklingsprojekter indskrives i reguleringen. Komplicerede dispensationsmuligheder er ikke vejen frem. L 153 og bekendtgørelsen om forbud mod kommunal behandling af affald vil efter KL's opfattelse medføre mindre og begrænset genanvendelse.

Der er lavet en undtagelsesbestemmelse for EPS, men begrænsningerne på neddeling er begrænsende og ulogiske. KL er uforstående over for dette forbud mod, at kommuner må neddele og nedknuse affald, når det ses at have positive effekter på såvel transporten som økonomien. Der er jo en årsag og en mening bag neddeling/nedknusning.

Argumenterne for at neddele og komprimere er det samme som for alle andre fraktioner. Derfor finder KL, at udgangspunktet bør være, at alt affald må nedknuses/-deles af kommunen, hvor det giver mening. Konsekvensen af forbuddet mod at neddele andre fraktioner vil være, at transport af tom luft øges, med negativ klimaeffekt til følge.

KL er også uforstående over for den juridiske sondring, der ligger i, at frasorteringen af pap fra papir, der ligger i samme rum, reguleres anderledes end frasorteringen af en tekstilaffaldspose, der ligger i samme rum som papir og pap.

KL kan bakke op om bestemmelserne i §35 om, at kommunerne fortsat kan håndtere slagge, have- og parkaffald fra kommunale anlæg og have aktiviteter på social- og beskæftigelsesområdet baseret på affald.

Bestemmelserne vil efter KL's opfattelse medføre en række negative konsekvenser, når forskellige affaldsfraktioner klassificeres som affald til materialenyttiggørelse frem for, at reguleringen rettes mod husholdningsaffald, som klimaplanen for affald er rettet mod.

Dispensation til kommunal behandling

Efter § 37 kan Forsyningstilsynet efter ansøgning give dispensation fra forbuddet i miljøbeskyttelseslovens § 49 b, stk. 1, mod, at kommunalbestyrelsen deltager i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse, hvis kommunalbestyrelsen har afholdt et udbud samt en lang række andre administrativt tunge krav. KL udtrykker bekymring for, om bestemmelserne i den fremsatte form overhovedet vil blive anvendt i den kommunale virkelighed.

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget er det hensigten, at kravet om privat medejerskab skal bidrage til, at der kan opbygges interesse på markedet for behandling af de pågældende affaldsfraktioner. KL vil foreslå, at formuleringen af kravene i affaldsaktørbekendtgørelsen lempes, så kommunerne får mulighed for at behandle affald til materialenyttiggørelse, når private aktører ikke ønsker at deltage i behandling af en affaldsfraktion. Fsva. begreberne "genanvendelse" og "materialenyttiggørelse" er KL uforstående over for denne fortolkning af affaldsdirektivet og miljøbeskyttelsesloven.

Benchmarking af affaldsforbrændings- og deponeringsanlæg

Det fremgår af § 51 stk. 4, at Energistyrelsen hvert år senest den 1. november offentliggør en benchmarking på www.ens.dk på baggrund af oplysningerne indberettet efter stk. 1 og gennemgangen og beskrivelsen efter stk. 3. KL kan konstatere, at den senest offentliggjorte benchmark på www.ens.dk er fra 2018/2019, og at Energistyrelsen dermed ikke overholder egne frister og bestemmelser, fastsat i bekendtgørelsen. Dette er ikke tilfredsstillende, da der dermed er risiko for, at der træffes beslutninger om sektoren på et forældet datagrundlag.

Standardregulativsystemet og affaldsregisteret

KL skal gøre opmærksom på, at de statslige systemer Standardregulativsystemet NSTAR og Affaldsregisteret, som Energistyrelsen drifter, ikke er opdaterede og indeholder en række uhensigtsmæssigheder og tekniske problemer, der besværliggør kommunernes arbejde med at implementere den nye regulering. Den statslige understøttelse af kommunernes opgaver i de to systemer er meget langt fra tidssvarende og meget ressourcetunge at benytte.

Overvågning af affaldssektoren

Bestemmelserne i §59 fastsætter, at Forsyningstilsynet overvåger og analyserer affaldssektoren og markedet for affaldshåndtering. Det er uklart for KL, hvad overvågningen konkret skal omfatte, da bestemmelsen ikke er uddybet i bekendtgørelsen ud over de konkrete

bestemmelser, der er nævnt ift. dispensation til kommunal behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse omfattet af en kommunal affaldsordning og kommunale behandlingsanlæg til erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse. Gælder det både den private og offentlige del af sektoren, og hvordan sikres en transparens i finansieringen af opgaver fra henholdsvis borgere og virksomheder?

KL står gerne til rådighed for yderligere uddybning af og dialog om vores hørings svar.

Med venlig hilsen

Sara Røpke

Dato: 6. maj 2022

Sags ID: SAG-2022-01909
Dok. ID: 3209301

E-mail: ACH@kl.dk
Direkte: 3370 3411

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 6